

Mély-ég objektumok

Észlelő	Észlelés	Műszer
Bereczky Csaba (Érd)	2	15,0 T
Fűrész Gábor (Székesfehérvár)	1 CCD	123,0 T
Gulyás Krisztián (Veresegyház)	6	20,0 T
Hamvai Antal (Nagyhalász)	1	20,0 T
Kernya János Gábor (Sükösd)	36	20,0 SC
Kónya Béla (Hajdúszóvát)	7	15,4 T
Mizser Attila (Budapest)	1	44,5 T
Papp Sándor (Kecskemét)	1	24,4 T
Sánta Gábor (Kisújzsellás)	1	20x50 M
Szabó Gábor (Monor)	8	19,4 T
Tóth Zoltán (Fertőszentmiklós)	5	20,0 T
Tuboly Vince (Hegyhátsál)	14	30,0 T

Július–augusztus hónapban 12 megfigyelő 72 vizuális és 1 CCD megfigyelést végzett. Rövidítések: GX= galaxis, GH= gömbhalmaz, PL= planetáris kód, DF= diffúz kód, LM= látómező, EL= elfordított látás, KL= közvetlen látás, T= Newton-reflektor, SC= Schmidt–Cassegrain-távcső, L= refraktor, B= binokulár.

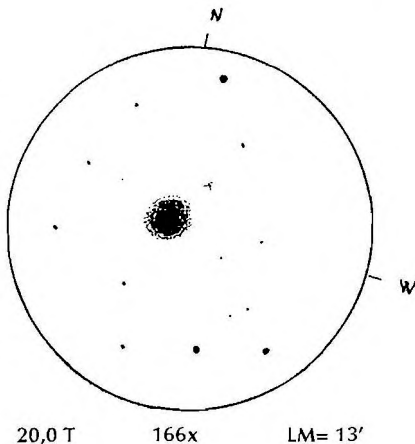
Néhányan az Ágasváron készült észleléseikről is beszámoltak, de az időjárás e két hónap során nem volt igazán elsősorú a korábbi nyári időszakokhoz képest. Mindenesetre a mostani feldolgozásban a korábban jelzett ophiuchus- és cygnusbeli objektumokról igyekszünk bemutatni megfigyeléseket, igaz, ez alkalommal is nehezítette a beszámolókat összepárosítását a meglehetősen szétszórt objektumokról beküldött anyag. A mostani rovathoz Kernya János küldte be a legnagyobb számú megfigyelést, szám szerint 36 db-ot.

NGC 6356 GH Oph

15,0 T, 40x: Könnyen azonosítható, viszonylag fényes gömbhalmaz, kb. 2', szürkés, kerekded folt, a perem felé egyenletesen halványodik, közepén csillagszerű mag. (Bereczky Csaba)

15,4 T, 120x: A GH 8^m0–9^m0 fényes, kb. 2'-es, magja fényesebb, elmosódott halo látszik. (Kónya Béla)

19,4 T, 140x: A közelében lévő NGC 6342-höz képest fényesebb gömbhalmaz, központi része különösen, innen kiindulva fokozatosan halványodik a szélei felé. Bontás nem látszik, de a felület szemcsés. (Szabó Gábor)

20,0 T, 166x: Szép látvány, különösen, mert ekkora nagyítás mellett 3 db 7^m , $0-8^m$, 0 -s csillaggal van egy LM-ben. Kb. 3' átmérőjű, 8^m fényességű gömbhalmaz. Felbontás nem látszik. **250x:** Így már érezhető néhány csillag a GH peremén, de jórészt felbontatlan. (Gulyás Krisztián)

A -17° deklinációjú GH inkább a vidéki észlelők objektuma, kompakt, az RDC szerint 5,5 cm-es refraktorral, 20x-os nagyítással is észrevehető, de felbontásához nagyobb műszer kell!

NGC 6366 GH Oph

10,0 T, 50x: Igen halvány, nagyon nehéz objektum! EL-sal is csak sejteni lehet a GH ködösségét. Kb. 12^m , 0 fényes és 2' körüli, de az objektumtól Ny-ra fekvő 47 Oph zavarja a megfigyelést. (Kernya János Gábor)

15,0 T, 40x: Igen halvány, 5' körüli, épp hogy látható GH, nehéz objektum. (Bereczky Csaba)

15,4 T, 75x: A GH igen halvány, kis folt, fényessége kb. 12^m , 0 . (Kónya Béla)

19,4 T, 140x: Az általam látott GH-ok közül az eddigi leghalványabb. Felületi fényessége alacsony. (Szabó Gábor)

20,0 T, 166x: 6' körüli, 8^m-9^m fényes, de jórészt bontás nélküli objektum. **250x:** A peremen a felbontás kissé jobb. (Gulyás Krisztián)

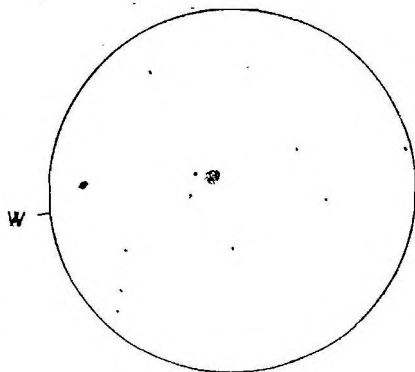
44,5 T, 229x: Egy-két tucatnyi 14^m-15^m -s csillag a ködös massza felszínén. (Mizser Attila)

A GH vizuálisan 12^m , a fenti leírások szerint igen nehéz, bár 10,0 T-vel már látható. Bontás jelci azonban csak a 20-44 cm-es távcsövekkel mutatkoznak. A kontraszt kedvéért bemutatjuk Fűrész Gábor CCD felvételét is, amit a 123 cm-es Calar Alto-i (Spanyolország) távcsövel készített.

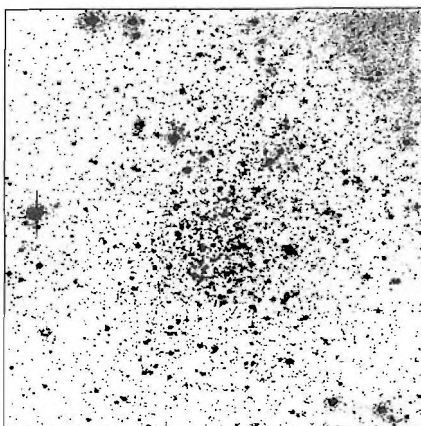
NGC 6888 DF Cyg

15,0 T, 22x + Mizar μ mély-ég szűrő: Szokatlan, nehéz DF. Magát a ködöt bab-szem alakúnak láttam. A ködösség négy csillagot vesz körül. Furcsa, de a mély-ég szűrő segítségével egy ködös ívet is láttam, amely az NGC 6888-cal áll(hat) összeköttetésben. Ez az ív D-i irányban indul ki a DF-ből. (Kernya János Gábor)

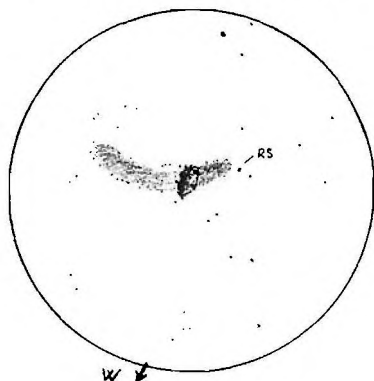
15,0 T, 22x + Mizar μ mély-ég szűrő: Hosszabb nézelődés után viszonylag jól látható a köd legfényesebb része, amelyet félkör alakúnak láttam, itt hasznos az elfordított látás. A fényesebb részhez csatlakozó halvány ív úgy látszik, mint egy „vállfa”. Szép, csillagdús környezetben található, de megtalálását segítette az RS Cyg erősen vörös színe. (Szabó Gábor)

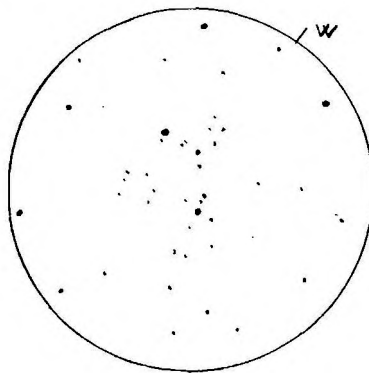
10,0 T 50x LM= 41'

A két észlelés azonos távcsővel, de nem azonos időpontban készült Monoron. A rajzok összehasonlíthatóak, és egyben kizárják azt is, hogy a két észlelő befolyásolta volna egymást. Az ilyen együttműködés korrekt, és javasolható más észlelőknek is!

NGC 6888 DF Cyg
15,0 T 22x+szűrő LM= 2°45'

NGC 6910 NY Cyg
20,0 T 133x LM= 23'

NGC 6910 NY Cyg

20,0 T, 67x: A γ Cyg-től 40'-cel É-ra fekvő NY, jellegzetes Y alakot mutat. 133x: Kb. 30 csillaga látható a kb. 10'-es halmaznak. A fő alakzat végein 7^m körüli fényes csillagok vannak, míg a gerincen 10^m - 11^m -s csillagok láthatóak. (Tóth Zoltán)

30,0 T, 80x: Nagy, kb. 25'-es nyílthalmaz, amely fényes, és 9^m - 11^m -s csillagokból áll. A LM közepén tömörebb, ez egy elnyúlt alakzat, amelyet akár két keréken futó kutyaként is lehet érzékelni. Ezt az alakzatot 9^m -s és 11^m -s csillagok alkotják. (Dobra Szabolcs)

A korábbi években már közölt furcsa alakú halmaz valójában 6^m - 7^m összefényességű, és 8'-re terjed ki. A halmazoknál sokszor előforduló szubjektív képzettársítás még az iméntinél furcsább leírásokat is eredményez. Ettől függetlenül a nem túl tömör, kb. 40 csillagot tartalmazó NY-t akár 5-8 cm-es távcsövekkel vagy jobb binokulárral is észre lehet venni, bontásához azonban inkább 10-15 cm-es távcsövek kellenek, 60-70x-es nagyítással.

A feldolgozásból ezúttal kimaradtak a már nagyon sokszor közölt és közismert cygnusbeli planetáris ködök, érkezett viszont számtalan kevésbé ismert, kis NY rajz (elsősorban Kernya Jánostól), ami nem került közlésre, tekintettel arra, hogy nagyon nehéz ezekhez a korábbi észlelések közül „párt” találni. Különösen a Dolidze-, Pal-, Biurakan-, Roslund- és Ruprecht-halmazokra igaz ez. Észlelőnk aprólékos, kimerítő munkájához ezúton is gratulálunk!

PAPP SÁNDOR

Küldjön egy fényképet! Várjuk Olvasóink fényképes beszámolóit távcsőépítési tapasztalataikról, szakkörük, klubjuk, csillagvizsgálójuk tevékenységéről, lakóhelyük csillagászati életéről.

Magyar Csillagászati Egyesület, 1461 Budapest, Pf. 219.